

KUUSAMO

Kohteen nimi:

Monnonjoki

MJ-rekisteritunnus:

Määrittely:

Ampumapoteroita, 24 kpl
(puolustusvarustukset / taistelukaivannot)

Peruskartta:

452211 Meskusvaara

Länsiosan keskikoordinaatit:

ETRS-TM35FIN-tasokoordinaatit

N 7327622, E 594487, z = 265

Koordinaatit (YKJ):

p = 7330687, i = 3594698

Kuopat:

1) Koordinaatit (YKJ):

p = 7330606, i = 3594693

2) Koordinaatit (YKJ):

p = 7330733, i = 3594733

3) Koordinaatit (YKJ):

p = 7330733, i = 3594725

4) Koordinaatit (YKJ):

p = 7330676, i = 3594707

5) Koordinaatit (YKJ):

p = 7330675, i = 3594688

6) Koordinaatit (YKJ):

p = 7330671, i = 3594677

7) Koordinaatit (YKJ):

p = 7330669, i = 3594660

8) Koordinaatit (YKJ):

p = 7330685, i = 3594614

Itäosan keskikoordinaatit:

ETRS-TM35FIN-tasokoordinaatit

N 7327682, E 594797, z = 270–272,5

Koordinaatit (YKJ):

p = 7330747, i = 35945008

Kuopat:

9) Koordinaatit (YKJ):

p = 7330795, i = 3594862

10-12) Koordinaatit (YKJ):

p = 7330796, i = 3594872

13) Koordinaatit (YKJ):

p = 7330794, i = 3594883

14) Koordinaatit (YKJ):

p = 7330796, i = 3594888

15) Koordinaatit (YKJ):

p = 7330793, i = 3594899

16) Koordinaatit (YKJ):

p = 7330779, i = 3594930

17) Koordinaatit (YKJ):

p = 7330771, i = 3594957

18) Koordinaatit (YKJ):

p = 7330770, i = 3594966

19) Koordinaatit (YKJ):

p = 7330763, i = 3594976

20) Koordinaatit (YKJ):

p = 7330756, i = 3595001

21) Koordinaatit (YKJ):

p = 7330747, i = 3595008

22) Koordinaatit (YKJ):

p = 7330732, i = 3595043

23) Koordinaatit (YKJ):

p = 7330719, i = 3595083

24) Koordinaatit (YKJ):

p = 7330706, i = 3595114

Kohde sijaitsee Kuusamon kirkolta noin 11 km pohjoisluoteeseen Oivanginjärven Rytilampeen pohjoisesta laskevan molemmin puolin Posiontien pohjois- ja koillispuolella. Alueella laskettiin kaikkiaan 24 maahan kaivettua poteroa, jotka muodostavat kaksi jokiuoman toisistaan erottamaa ketjua. Ketjujen ampumasuunta on pohjoiseen. Poterokuopat ovat puolisen metriä syviä, 1,5-2 metriä pitkiä ja 50–100 cm leveitä. Kuoppien keskinäinen etäisyys vaihtelee ollen keskimäärin arviolta kymmenisen metriä, tosin välit ovat paikoin huomattavasti pitempiä.

Monnonjoen länsipuolella on Posiontien halkoman kankaan pohjoisreunalla ainakin seitsemän poteroa, kahdeksas poteromainen maakuoppa sijaitsee yksittäin tien eteläpuolella (nro 1), eikä ole varmaa kuuluuko se samaan kokonaisuuteen. Maannoksensa perusteella se on moderni. Poterolinjan

länsipää päättyy Posiontien vierelle ja voi olla, että lännempänä on ollut jokunen kuoppa. Linja muodostaa maastoa mukailevan pohjoiseen avoimen kaaren, jolla on mittaa noin 150 metriä. Monnonjoen itäpuolella havaitut 16 kuoppaa sijaitsevat itäkaakko-länsiluode-suuntaisen korkean harjanteen pohjoisreunalla, muodostaen noin 270 metriä pitkän ketjun.

Kyseessä on Oivanginjärven ja Nälkämölammen välisen kannaksen sulkeva puolustusketju pohjoisesta tulevaa hyökkäystä varten. Ketju suojaa paitsi läheistä kaakossa olevaa saksalaisten Jokosniemen tukikohtaa, laajemmin myös Kuusamon taajamaa. Kohteen muinaisjäännösstatusta ei ole tarkemmin määritelty.

Kohde tarkastettiin 13.9.2012 Jokoslahden ranta-asemakaavan arkeologisen selvityksen yhteydessä

Oulussa 5.10.2012

Mika Sarkkinen M.S.

Mika Sarkkinen
tutkija
Pohjois-Pohjanmaan museo

Kuusamo Mommonjoki
Puolustusvarustukset / taistelukaivannot

